

Paikallinen virka- ja työehtosopimus haitta-/hälytysrahan maksamisesta
3893/01.00.01.00/2025

Henkilöstöjaosto 21.05.2025 § 42

Lisätiedot Henkilöstöjohtaja Pirjo Manninen
pirjo.manninen@siunsote.fi
Puh. 013 330 4501

Päätösehdotus Henkilöstöjohtaja Manninen Pirjo:

Henkilöstöjaosto hyväksyy esityslistan liitteenä olevan paikallisen virka- ja työehtosopimuksen haitta-/hälytysrahan maksamisesta voimaan määräajalle 1.6.2025-31.5.2026. Sopimukseen sisältyviä soveltamisohjeita voidaan täydentää sopimuksen voimassaoloaikana henkilöstöjohtajan päätöksellä.

Ennen sopimuksen allekirjoittamista sopimukseen voidaan viranhaltijoiden toimesta tehdä tarvittavia tekniluonteisia muutoksia.

Päätös Kuultiin asiantuntijana palvelupäällikkö Milla Asikaista.

Hyväksyttiin.

Selostus Henkilöstöjaosto on irtisanonut kokouksessaan 14.8.2024 (§ 70) haitta- ja hälytysrahaa koskevan paikallisen sopimuksen päättymään 30.11.2024. Sopimuksen irtisanomisen jälkeen haitta- ja hälytysrahan maksamista on jatkettu työnantajan päätöksellä noudattaen irtisanotun sopimuksen mukaisia korvaustasoja. Työnantajan päätös asiassa on tällä erää voimassa 31.5.2025 saakka.

Työnantaja ja ammattijärjestöjen edustajat ovat neuvotelleet uudesta haitta- ja hälytysrahaa koskevasta paikallisesta virka- ja työehtosopimuksesta. Paikallisen sopimuksen voimaan saattaminen asiassa on ollut perusteltua, jotta haitta- ja hälytysrahan maksamista koskevia käytäntöjä voidaan muuttaa ja kehittää yhteistoiminnassa järjestöjen kanssa.

Paikallisen sopimuksen tarkoituksena on turvata välttämätön henkilöstön saanti yllättäviin tai kiireellisiin työtilanteisiin ja siten varmistaa potilas-/asiakasturvallisuus ja toimintojen jatkuminen mahdollisimman vähäisin häiriöin.

Paikallisella sopimuksella sovitaan toisin Hyvinvointialan yleisen virka- ja työehtosopimuksen (HYVTES-sopimus) ja Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön työ- ja virkaehtosopimuksen (SOTE-sopimus) 3 luvun 22 §:n mukaisesta hälytysrahasta.

Sopimusta sovelletaan Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen palveluksessa oleviin Hyvinvointialan yleisen virka- ja työehtosopimuksen (HYVTES) sekä Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön työ- ja virkaehtosopimuksen (SOTE-sopimus) piiriin kuuluviin viranhaltijoihin ja työntekijöihin. Sopimuksen kohtia 5 § ja 6 § ei sovelleta pelastuslaitoksen henkilöstöön eikä sopimuksen kohtia 8–9 § sovelleta muihin kuin pelastuslaitoksen henkilöstöön. Sopimusta sovelletaan soveltuvien osien myös sopimuspelastajiin.

Haitta-/hälytysrahalla tarkoitetaan korvausta työhön saapumisesta aiheutuvasta häiriöstä ja/tai haitasta yllättävässä tai kiireellisessä tilanteessa, jossa työntekijä/viranhaltija työnantajan toimesta kutsutaan työhön hänen vapaa-aikanaan tai muutoin muutetaan työntekijän suunniteltuja työvuoroja tässä sopimuksessa mainituilla tavoilla.

Paikallisella sopimuksella sovitaan haittarahan suuruudesta ja maksamisen ehdoista tilanteissa, joissa suunniteltu työvuoro jatkuu, työhön kutsutaan vapaa-ajalta, työvuoro vaihdetaan äkillisesti, vapaapäivä vaihdetaan työpäiväksi, tai jäädään toiseen peräkkäiseen työvuoroon.

Neuvotellussa paikallisessa sopimuksessa haitta- ja hälytysrahojen korvaustasot on säilytetty ennallaan. Sopimuksen 3 §:n mukaisen haittarahan maksamisen edellytyksiä suunnitellun työvuoron jatkamisesta on tarkennettu laatimalla soveltamisohjeet eri esimerkkitalanteita avaten. Soveltamisohjeita esitetään voitavan täydentää henkilöstöjohtajan päätöksellä sopimuksen soveltamisesta saatavien kokemusten perusteella sopimuksen voimassaolon aikana.

Soveltamisohjeiden mukaan työvuoron jatkamisen tulee tapahtua äkillisesti ja pakottavasta syystä siten, että vuoron tarkka päättymisajankohta ei ole tiedossa asiasta päätettäessä. Suunnitellun työvuoron jatkumiseen tulee olla työntekijän suostumus työvuoron jo alettua.

Työvuoron jatkumisen äkillisesti ja pakottavasta syystä tulee johtua:

- asiakkaan tai potilaan välittömän hoidon jatkumisesta/alkamisesta ja sillä turvataan hoidon jatkuminen sekä asiakas-/potilasturvallisuus
- pelastustoimen kiireellisestä hälytystehtävästä.

Äkilliseksi ja pakottavaksi syyksi katsotaan tilanteet, kun työvuoron jatkuminen tulee tietoon ja suunniteltua työvuoroa on jäljellä alle 3 tuntia.

Soveltamisohjeiden tavoitteena on ohjata sopimuksen tarkoituksenmukaista käyttöä ja toiminnan johtamista siten, että haittarahan käyttötarpeet ja -tilanteet työssä tulisivat minimoiduiksi. Toiminta tulee jo lähtökohtaisesti suunnitella niin, että työt saadaan tehtyä suunnitellun työajan puitteissa.

Soveltamisohjeilla pyritään myös ohjaamaan sopimuksesta aiheutuvia kustannusvaikutuksia. Sopimuksen soveltamiseen liittyvistä tulkintakysymyksistä on sovittu neuvoteltavaksi työnantajan ja henkilöstön

edustajien kesken aktiivisesti sopimuksen voimassaolon aikana. Sopimuksen määräaikaisuus mahdollistaa laadittujen soveltamisohjeiden vaikutuksen arvioinnin sopimuksen soveltamiseen ja aiheutuviin kustannuksiin.

Laadittujen soveltamisohjeiden lisäksi sopimuksen 4 § kohtaa 1 haittarahan maksamisesta töihin kutsuttaessa 24 tunnin valmiusaikaa noudattaen on täsmennetty. Haittarahaa ei makseta, jos työvuoron muutos koskee enintään 1 tunnin aikaistamista suunnitellun työvuoron alkamisajankohtaan.

Paikallisen sopimuksen arvioitu vuosikustannusvaikutus on noin 2,7 miljoonaa euroa.

Hyvinvointialueen hallintosäännön 2 luvun 15 §:n mukaan henkilöstöjaoston toimivaltuuksiin kuuluu paikallisesti neuvoteltujen virka- ja työehtosopimusten hyväksyminen.